

TERCİH YAPARKEN ÜNİVERSİTE SIRALAMALARINDAN NASIL YARARLANILIR?

Üniversite Tercih Geleceğiniz İçin Büyük Önem Taşır

Üniversite seçimi tüm dünyada gençler ve aileleri için en önemli kararlardan biridir. Seçeceğiniz üniversite ve bölüm, ilerdeki yaşamınızın şekillenmesinde büyük önem taşır. Ülkelerin ekonomisi, toplumun ortalama eğitim düzeyi ile birebir ilişkilidir. Dünyanın en zengin ve en gelişmiş ülkelerinde halkın önemli bir kısmı üniversite mezunudur. Üniversite mezunlarının yaşam standardı üniversite mezunu olmayanlardan yüksektir. Üniversite mezunlarının ülke ekonomisine katkısı da diğerlerinden çok fazladır. İş kurup istihdam yaratanlar arasında üniversite mezunlarının başarı oranı çok yüksektir. Genellikle üniversite mezunlarının kurduğu şirketler hızla büyür, uzun ömürlü olur ve ihracat potansiyeli yüksektir. İnsanların eğitim düzeyi arttıkça ülke ekonomisine yaptıkları katkı oranı artar. Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde toplumun ortalama eğitim düzeyinin 1 yıl artması o ülkenin milli gelirinin %10 artmasını sağlar. Üniversite eğitimi, kişilerin yaşam standardını ve ülke ekonomisini geliştirdiği için eğitimdeki en önemli aşamadır. Her aday tercih aşamasında, kendisinin ve ülkenin geleceği için önemli bir karar verdiğinin bilincinde olmalıdır. OECD'nin 2012 Eğitim Raporu'nda üniversite eğitimi görenlerin oranına göre Türkiye 39 ülke arasında 36. sırada bulunuyor. Yükseköğrenim görenlerin oranı yükseldikçe ülkemizin refah düzeyi artacaktır. Gençler, kendilerine en uygun bölüm ve üniversiteyi seçerek iş yaşamındaki başarı şansını arttırıp ülke ekonomisine önemli katkılar yapabilirler.

Üniversite Sıralaması İlk Kez ABD'de Ortaya Çıktı

ABD, dünyada en fazla üniversitesi olan ülkedir. ABD'de 2.800'ü 4 yıllık ve 1.700'ü 2 yıllık olmak üzere 4.500 yükseköğretim kurumu vardır. Yaklaşık 20 milyon öğrenci yükseköğrenim görmektedir. Bunun yansıması olarak da ABD'nin milli geliri 15 trilyon dolardır. ABD, dünyada en fazla üniversiteye sahip ülke olduğu için üniversite seçimi zordur. Tercih aşamasındaki adaylara ve ailelerine yardımcı olmak için, 1983'te US News and World Report dergisi ABD üniversitelerini sıraladı. Dünyanın ilk üniversite sıralaması sayılan bu sıralama diğer ülkelere de örnek oldu. Çok sayıda ülkede, öğrenciler bölüm ve üniversite tercihi sırasında üniversite sıralamalarından yararlanıyor. Ülke içi sıralamalar dışında 2003'te ilk kez dünyanın en iyi 500 üniversitesi sıralandı. Ardından Times, QS, Leiden, Webometrics, Scimago, HEEACT gibi kurumlar dünya üniversite sıralamalarını yayınlamaya başladı. ODTÜ'de 2009'da kurulan URAP (University Ranking by Academic Performance) laboratuvarı, 2.000 dünya üniversitesinin genel ve alan bazlı sıralamasını her yıl yayınlıyor. URAP ayrıca Türk üniversiteleri için geliştirilen özel bir sıralama da yapıyor. Adaylar, son karardan önce tüm sıralamaları da inceleyerek seçim yaparsa hayattaki başarı şanslarını o derece artırırlar.

Tercih Aşamasında Ülke İçi ve Dünya Sıralamaları Yardımcı Olabilir

Dünya sıralamaları, adaylara üniversitelerimizin genel ve alan bazındaki durumu hakkında oldukça sağlıklı bilgi verir. Adaylar önce, aldıkları puana ve kendi yapılarına en uygun olan bölümleri belirlemeli ve sonra okumaktan mutlu olacakları üniversiteleri listelemeli. Ardından, ilgilendikleri üniversitelerin ilgilendikleri bölümlerini gezip o üniversitelerin hoca, öğrenci ve mezunlarından bilgi almalıdır. Böylece bazı bölüm ve üniversiteleri listeden çıkartabilirler. Son kararlarını verecekleri zaman, dünya ve ülke içi üniversite sıralamalarını incelemek yararlı olur. Dünyadaki 8 sıralama sisteminin en son sıralamalarında, 10 üniversitemiz en az bir listede ilk 500'e girdi. Bunlar: ODTÜ, İstanbul, Hacettepe, Ankara, İ. D. Bilkent, Ege, Gazi, İTÜ, Boğaziçi ve Koç üniversiteleridir. Bu sıralamaların; ODTÜ: 6'sında, İstanbul: 4'ünde, Hacettepe: 3'ünde, Ankara: 2'sinde, İ. D. Bilkent: 2'sinde (bir de 50 yıldan genç üniversiteler listesinde), Ege: 2'sinde, Gazi: 1'inde, İTÜ: 1'inde, Boğaziçi: 1'inde ve Koç: 1'inde (bir de 50 yıldan genç üniversiteler listesinde) ilk 500'de yer aldı. URAP'ın 2012 dünya sıralamasında dünyanın ilk 2.000 üniversitesi arasına, 77 üniversitemiz girme başarısını gösterdi. URAP, bu 77 üniversitemizin; tıp, mühendislik, sağlık bilimleri, fen bilimleri, ziraat ve sosyal bilim alanlarındaki yerlerini de açıkladı. QS tarafından yapılan 2012 dünya sıralamasında üniversiteler bilim alanlarına göre sıralandı. ODTÜ: 8 alanda, İTÜ: 5 alanda, İ. D. Bilkent: 3 alanda ve İstanbul: 1 alanda dünyanın ilk 200 üniversitesi arasında yer aldı. Leiden dünya sıralamasında 6 üniversitemiz genel sıralamada ve 5 bilim alanı sıralamasında dünyanın ilk 500 üniversitesi arasında yer aldı. Bu üniversiteler; ODTÜ, İstanbul, Ankara, Ege, Hacettepe ve Gazi üniversiteleridir.

URAP, 161 Türk Üniversitesinin Dünya Sıralamalarındaki Durum Raporunu Açıklayacak

İlk 500'de yer almadıkları için burada yer verilemeyen çok sayıda başarılı Türk üniversitesi var. Dünya sıralamalarının en az birinde yer alan 161 üniversitemiz bulunuyor. Örneğin, Scimago 3.000 civarında üniversitenin genel ve alan sıralamasını yayınlıyor. Çok sayıda Türk üniversitesinin durumu bu sıralamalardan öğrenilebilir. Webometrics dünya sıralaması, 20 bin dünya üniversitesinin genel sıralamasını yapıyor ve 161 üniversitemiz bu listede yer alıyor. URAP, üniversite adaylarına yardımcı olmak için, 161 üniversitemizin 8 farklı dünya sıralama sistemindeki durumunu toplu halde veren bir rapor hazırlıyor. Bu raporun özeti basına açıklanacak ardından da raporun tümüne URAP web sayfasından (<http://www.urapcenter.org>) etkileşimli olarak ulaşılacaktır. Adaylar, bu kapsamlı raporu ve URAP'ın Türkiye özel sıralamasını bu adreste inceleyerek ilgilendikleri üniversitelerin dünyadaki ve Türkiye'deki durumu hakkında bilgi alabilirler. Tüm adaylara başarılar dilerim.

Prof. Dr. Ural Akbulut

ODTÜ Kimya Bölümü